

Dosarul nr. 2ra-898/20

Prima instanță: Judecătoria Chișinău sediul Centru (jud. A. Brăgaru)

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud. A. Danilov, O. Cojocaru, A. Pahopol)

DECIZIE

12 august 2020

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
Judecătorii

Tamara Chișca-Doneva
Nicolae Craiu
Mariana Pitic
Nina Vascan
Ala Cobăneanu

examinând recursul declarat de Svetlana Greiner, reprezentată de avocatul Constantin Bria

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată a Svetlanei Greiner, reprezentată de avocatul Constantin Bria împotriva lui Andrei Ciausov cu privire la obligarea de a nu crea impedimente în comunicarea cu nepotul

împotriva deciziei din 28 ianuarie 2020 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost respins apelul declarat de Svetlana Greiner, reprezentată de avocatul Constantin Bria și menținută hotărârea din 21 iunie 2019 a Judecătoriei Chișinău sediul Centru, prin care acțiunea a fost respinsă

constată:

La 27 noiembrie 2018, Svetlana Greiner, reprezentată de avocatul Constantin Bria a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Andrei Ciausov, intervenient accesoriu Direcția pentru protecția drepturilor copilului sectorul Botanica mun. Chișinău cu privire la obligarea de a nu crea impedimente în comunicarea cu nepotul.

În motivarea acțiunii a invocat că prin hotărârea din 16 decembrie 2016 a Judecătoriei Botanica mun. Chișinău, a fost desfăcută căsătoria dintre Andrei Ciausov și Ecaterina Ciausov și stabilit domiciliul copilului minor XXXXX XXXXX, născut la XXXXX, cu tata Andrei Ciausov.

A comunicat că este bunica pe linia maternă a lui XXXXX XXXXX, iar aproximativ din luna decembrie 2016, din vina lui Andrei Ciausov, nu poate vedea nepotul său, nu poate să participe în educația și dezvoltarea lui, ce traumează psihica copilului, fapt care încalcă atât drepturile copilului, cât și drepturile bunicii.

Astfel, în conformitate cu legislația în vigoare, practica relevantă CEDO, inclusiv art. 65 alin. (1) și (2) Codul familiei, a solicitat concursul Direcției pentru Protecția Drepturilor Copilului sectorul Botanica în soluționarea litigiului dat, prin

emiterea unei hotărâri de obligare a tatălui copilului, Andrei Ciausov să nu creeze impedimente bunicii copilului de a comunica și vedea nepotul său XXXXX XXXXX.

Prin răspunsul Direcției pentru protecția drepturilor copilului sectorul Botanica nr. 923 din 5 octombrie 2018, a fost informată că autoritatea tutelară nu poate obliga/sanționa adulții, părinții care încalcă drepturile copilului, ci doar de a formula recomandări care ar duce la respectarea drepturilor copilului.

A apreciat critic implicarea direcției în soluționarea litigiului dat, or răspunsul indicat contravine art. 65 alin. (1) Codul familiei, care expres prevede că autoritatea tutelară dispune de pârghiile legale de a-1 obliga pe tatăl copilului de a respecta dreptul bunicii de a comunica cu copilul.

La 22 octombrie 2018, a depus încă o petiție la Direcția pentru protecția drepturilor copilului sectorul Botanica, prin care a solicitat repetat, reieșind din situația existentă, legislația în vigoare, drepturile bunicii față de nepotul său XXXXX XXXXX, interesele superioare ale copilului, aprobarea graficului de întrevvedere ea cu copilul XXXXX XXXXX, care a rămas fără răspuns.

A evidențiat că nici mama copilului, nici ea nu cunosc unde se află copilul minor XXXXX XXXXX, unde acesta locuiește, unde învață, pârâtul nu răspunde la telefon, nu indică unde se află, astfel, ignorând cu desăvârșire legislația în vigoare, cât și drepturile atât a copilului, cât și a ei și ale fiicei sale.

A relevat că nenumăratele plângeri formulate de către ea și avocați, în interesele ei, în adresa organelor poliției, executorilor judecătorești, Direcției pentru Protecția Drepturilor Copilului au rămas fără rezultat sau au fost indicate răspunsuri formale.

Totodată, a făcut referire la procesele-verbale de constatare a stărilor de fapt, efectuate încă în luna martie 2017, la solicitarea avocatului Roman Aronov, în interesele ei și Ecaterinei Ciausova la toate adresele indicate de către pârât.

A reiterat că până în prezent careva grafic de întrevederi dintre copilul XXXXX XXXXX și ea nu a fost stabilit și aprobat de către autoritățile tutelare, în situația în care această solicitare este făcută de mai bine de trei ani.

Referirea autorității tutelare la un oarecare grafic întocmit dintre mama și tata copilului și care o vizează, nu este relevantă, or Andrei Ciausov creează impedimente bunicii copilului de a comunica și vedea nepotul său XXXXX XXXXX, până în prezent, iar prevederile legale indică expres asupra drepturilor bunicii de a comunica cu copiii.

A remarcat că dispune de un loc de trai stabil, apartamentul are o cameră amenajată cu toate necesare pentru copil. Se caracterizează pozitiv, are un comportament exemplar, careva deviații în sferele psihice nu are, în supravegherea dispensarică a medicului psihiatru nu se află, semne de alcoolism sau narcomaniam nu sunt, astfel, orice pretinsă acuzație sau justificare din partea pârâtului că ar exista circumstanțe ce ar pune în pericol viața și sănătatea copilului, pentru dezvoltarea lui spirituală, decade și se combate prin situația reală și obiectivă a speței.

Astfel, comportamentul ei nu este în detrimentul intereselor copilului și nu prezintă pericol pentru starea lui fizică și psihică, dimpotrivă aceasta dorește să participe în viața nepotului său, însă din cauza acțiunilor pârâtului, ea este în imposibilitate.

A menționat că pârâtul încalcă intenționat drepturile copilului și refuză rezolvarea litigiului apărut pe cale pașnică fără traumarea psihică a copilului. Mai mult ca atât, în speța dată interesele superioare ale lui Nikita trebuie să fie luate în considerare cu prioritate.

Și-a întemeiat pretențiile în baza dispozițiilor art. 52, 65 Codul familie, Legii privind drepturile copilului din 15 decembrie 1994, Convenției internaționale cu privire la drepturile copilului din 20 noiembrie 1989, art. 166, 167, 236-241 CPC.

A solicitat admiterea acțiunii și obligarea lui Andrei Ciausov să nu-i creeze impedimente în comunicarea cu nepotul XXXXX XXXXX.

Prin hotărârea din 21 iunie 2019 a Judecătorei Chișinău sediul Centru, a fost respinsă acțiunea ca neîntemeiată.

Prin decizia din 28 ianuarie 2020 a Curții de Apel Chișinău, a fost respins apelul declarat de Svetlana Greiner, reprezentată de avocatul Constantin Bria și menținută hotărârea primei instanțe.

La 16 aprilie 2020, prin intermediul Oficiului Poștal, Svetlana Greiner, reprezentată de avocatul Constantin Bria a declarat recurs împotriva deciziei din 28 ianuarie 2020 a Curții de Apel Chișinău, solicitând admiterea acestuia, casarea integrală a deciziei instanței de apel și a hotărârii primei instanțe, cu pronunțarea unei noi hotărâri de admitere a acțiunii.

În motivarea recursului a invocat dezacordul cu actele judecătorești recurate, considerându-le neîntemeiate și nefondate.

A remarcat că din analiza hotărârii primei instanțe și a deciziei instanței de apel rezultă că referitor la ea, argumentele și drepturile ei, practic nimic nu este indicat, este doar făcută referință în ceea ce privește fiica sa, iar litigiul între Ecaterina Ciausova și Andrei Ciausov privind înlăturarea impedimentelor de comunicare cu copilul se află în procedură la Judecătoria Chișinău sediul Centru.

Astfel, orice referire la acest aspect este irelevantă.

Cât privește unicul argument al instanțelor de judecată ierarhic inferioare și anume, că nu este stabilit careva grafic de întreveneri dintre ea și nepotul său, recurenta l-a considerat lipsit de suport juridic și nefondat.

La fel, a apreciat critică și concluzia că nu i-au fost stabilite anumite restricționări în privința dreptului la comunicare cu nepotul XXXXX XXXXX, or a probat impedimentele create de către intimat și inacțiunile în acest sens ale organelor competente.

A obiectat că nu pot fi reținute concluziile instanțelor de judecată ierarhic inferioare, în situația în care prima instanță a primit în procedură cererea de chemare în judecată formulată, nu a găsit temeiuri legale de a nu da curs cererii sau de a refuza în primirea cererii de chemare în judecată, astfel, orice argument că lipsește careva grafic din start decade.

Or, dacă prima instanță, analizând la etapa primirii cererii de chemare în judecată, ar fi constatat că este obligatorie existența unei hotărâri a autorității tutelare, urma a refuza în primirea cererii de chemare în judecată, ceea ce nu a fost făcut.

Astfel, unica soluție legală în speța dată, fiind probate impedimentele create de către intimat, este adoptarea unei hotărâri de admitere a acțiunii.

De asemenea, a atenționat că, prin intermediul Serviciului evidență și documentare procesuală a Curții de Apel Chișinău, la 29 octombrie 2019, a depus un șir de acte, probe, care au fost anexate la materialele cauzei civile, însă în privința acestora instanța de apel nu s-a expus.

Totodată, instanța de apel a conchis că nu sunt prezentate argumente sau dovezi noi, ceea ce nu corespunde realității.

La 25 mai 2020, în adresa lui Andrei Ciausov, avocatului Domnița Pagoni și Direcției pentru protecția drepturilor copilului sectorul Botanica a fost expediată copia cererii de recurs depusă de Svetlana Greiner, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii referinței, fapt ce se confirmă prin scrisoarea de însoțire anexată la materialele dosarului (f. d. 47 vol. II), fiind recepționată de Direcția pentru protecția drepturilor copilului sectorul Botanica și de avocatul Domnița Pagoni la 28 mai 2020, fapt ce se atestă prin avizul de recepție anexat la actele cauzei (f. d. 48, 49 vol. II), iar corespondența expediată în adresa lui Andrei Ciausov a fost returnată de către Oficiul Poștal cu mențiunea „nereclamat” (f. d. 50 vol. II).

Până la data stabilită pentru examinarea recursului, în adresa Curții Supreme de Justiție, referințe nu au parvenit.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) CPC, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Din materialele dosarului rezultă că copia deciziei recurate a fost expediată în adresa părților la 14 februarie 2020, fapt ce se confirmă prin scrisoarea de însoțire (f. d. 35 vol. II), însă careva date care ar confirma recepționarea acesteia de către recurentă la materialele dosarului lipsesc.

Astfel, se constată că recurenta s-a conformat prevederilor legale și a declarat recursul la 16 aprilie 2020 în termenul legal.

Studiind materialele dosarului în raport cu temeiurile recursului, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră necesar de a respinge recursul și de a menține decizia instanței de apel și hotărârea primei instanțe din considerentele ce urmează.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. a) CPC, instanța, după ce judecă recursul, este în drept să respingă recursul și să mențină decizia instanței de apel și hotărârea primei instanțe, precum și încheierile atacate cu recurs.

Astfel, după cum se constată la caz, prin hotărârea din 16 decembrie 2016 a Judecătoriei Botanica mun. Chișinău, rămasă irevocabilă prin decizia din 1 noiembrie 2017 a Curții Supreme de Justiție, a fost desfăcută căsătoria încheiată între Andrei Ciausov și Ecaterina Ciausova și stabilit locul de trai al copilului minor XXXXX XXXXX la domiciliul tatălui Andrei Ciausov (f. d. 11-17 vol. I).

Este cert și faptul că la 26 septembrie 2017, Svetlana Greiner a depus o cerere către Direcția pentru protecția drepturilor copilului sect. Botanica mun. Chișinău, prin care a solicitat întreprinderea măsurilor în privința lui Andrei Ciausov, în legătură cu faptul că dânsa este bunica copilului minor XXXXX XXXXX, iar Andrei Ciausov ascunde copilul minor XXXXX XXXXX de ea și nu cunoaște nimic despre nepotul său (f. d. 24 vol. I).

Totodată, la cererea adresată de Svetlana Greiner către Inspectoratul de Poliție Botanica mun. Chișinău cu privire la faptul că Andrei Ciausov nu permite

întrevederea bunicii Svetlana Greiner cu copilul minor XXXXX XXXXX, prin răspunsul Inspectoratului de Poliție Botanică mun. Chișinău nr. 18733 din 2 octombrie 2017, ultima a fost informată că Andrei Ciausov nu este împotriva la întrevederea copilului minor XXXXX XXXXX cu bunica Svetlana Greiner (f. d. 25 vol. I).

La 21 septembrie 2018, Svetlana Greiner a mai depus o cerere către Direcția pentru protecția drepturilor copilului sect. Botanică mun. Chișinău, prin care a solicitat emiterea unei hotărâri prin care Andrei Ciausov să nu-i creeze impedimente bunicii Svetlana Greiner în comunicare și întrevedere cu nepotul XXXXX XXXXX (f. d. 29 vol. I).

Iar prin răspunsul Direcției pentru protecția drepturilor copilului sect. Botanică mun. Chișinău nr. 923 din 5 octombrie 2018, Svetlana Greiner, reprezentată de avocatul Constantin Bria a fost informată despre faptul că autoritatea tutelară nu poate sancționa adulții, părinții care încalcă drepturile copilului, ci doar de a formula recomandări care ar duce la respectarea drepturilor copilului (f. d. 30 vol. I).

La 22 octombrie 2018, Svetlana Greiner a depus repetat o cerere la Direcția pentru protecția drepturilor copilului sect. Botanică mun. Chișinău, prin care a solicitat aprobarea graficului de întrevederi a bunicii Svetlana Greiner cu nepotul XXXXX XXXXX (f. d. 31-35), care a rămas fără soluționare.

Înaintând acțiunea în judecată împotriva lui Andrei Ciausov, intervenient accesoriu Direcția pentru protecția drepturilor copilului sectorul Botanică mun. Chișinău, Svetlana Greiner, reprezentată de avocatul Constantin Bria a solicitat obligarea lui Andrei Ciausov să nu-i creeze impedimente în comunicarea cu nepotul XXXXX XXXXX.

Fiind investită cu judecarea cauzei, prima instanță, cu aplicarea corectă a legii materiale și pronunțarea asupra tuturor aspectelor importante la caz, corect a ajuns la concluzia netemeinicii acțiunii pe care a respins-o, soluție menținută și de către instanța de apel.

În susținerea acestei opinii, instanța de recurs va reține prevederile art. 65 alin. (1) și (2) Codul familiei, potrivit cărora bunicii, frații și surorile copilului au dreptul să comunice cu acesta. Dacă părinții copilului (unul dintre ei) le refuză acest drept, autoritatea tutelară teritorială îi poate obliga să-l respecte.

Dacă părinții (unul dintre ei) vor neglija hotărârea autorității tutelare teritoriale, persoanele interesate pot porni în instanța judecătorească o acțiune privind înlăturarea impedimentelor de comunicare cu copilul.

Așadar, în interpretarea corectă a acestor prevederi legale este de înțeles că ține de competența autorității tutelare de a emite hotărârea cu privire la obligarea părintelui de a respecta dreptul bunicii, fraților și surorilor copilului la comunicarea cu acesta, iar în caz de neglijare a respectivei hotărâri va fi adresată în instanța de judecată o acțiune privind înlăturarea impedimentelor de comunicare cu copilul minor.

În prezenta speță, după cum corect au reținut și instanțele de judecată ierarhic inferioare, nu există o hotărâre a autorității tutelare prin care ar fi fost obligat tatăl Andrei Ciausov de a respecta dreptul bunicii Svetlana Greiner în comunicarea cu nepotul său XXXXX XXXXX, pe care Andrei Ciausov nu ar fi respectat-o.

Or, prin răspunsul Direcției pentru protecția drepturilor copilului sect. Botanica mun. Chișinău nr. 923 din 5 octombrie 2018, Svetlana Greiner, reprezentată de avocatul Constantin Bria, a fost informată doar despre faptul că autoritatea tutelară nu poate sancționa adulții, părinții care încalcă drepturile copilului, ci doar de a formula recomandări care ar duce la respectarea drepturilor copilului.

Ca urmare, acest răspuns echivalează cu o nesoluționare în fond de către Direcția pentru protecția drepturilor copilului sectorul Botanica mun. Chișinău a cererii depuse de Svetlana Greiner (f. d. 30 vol. I).

Mai mult că, Direcția pentru protecția drepturilor copilului sect. Botanica mun. Chișinău prin același răspuns nr. 923 din 5 octombrie 2018, se referă la o decizie a Comisiei pentru protecția drepturilor copilului din cadrul Direcției pentru protecția drepturilor copilului sect. Botanica privind stabilirea graficului de întrevederi a copilului XXXXX XXXXX cu mama sa biologică, care însă, nu are efecte legale și față de bunica Svetlanei Greiner.

De altfel, nici careva recomandări din partea Direcției pentru protecția drepturilor copilului sectorul Botanica mun. Chișinău care ar duce la respectarea dreptului copilului XXXXX XXXXX față de bunei, nu au fost formulate.

Ca urmare, instanțele de judecată ierarhic inferioare just au conchis că autoritatea tutelară urma să aibă un rol activ în soluționarea cererii Svetlanei Greiner cu privire la aprobarea unui grafic de întrevederi a bunicii Svetlana Greiner cu nepotul XXXXX XXXXX și să soluționeze impedimentele apărute în comunicarea bunicii cu nepotul său, prin emiterea unei hotărâri în acest sens.

Mai cu seamă că în referința depusă la cererea de chemare în judecată a Svetlanei Greiner, Andrei Ciausov și-a exprimat disponibilitatea negocierii unui grafic de întrevederi a bunicii Svetlana Greiner cu nepotul XXXXX XXXXX (f. d. 58 vol. I).

Față de toate aceste considerente, instanțele de judecată ierarhic inferioare corect au concluzionat că Svetlana Greiner era în drept să înainteze o acțiune cu privire la înlăturarea impedimentelor de comunicare cu nepotul, doar în cazul existenței unei decizii emise de către autoritatea tutelară cu privire la întrevederea ei cu nepotul Nichita Ciasov și neglijarea acestei hotărâri de către Andrei Ciausov, care la caz este lipsă.

Astfel fiind, instanța de recurs nu poate reține argumentele recurentei Svetlana Greiner din recurs, precum că dânsa a demonstrat prin probe pertinente faptul creării impedimentelor de către Andrei Ciausov în comunicarea ei cu nepotul XXXXX XXXXX.

Or, Svetlana Greiner nu este lipsită de dreptul de a se adresa cu o cerere în adresa autorității tutelare cu privire la emiterea unei hotărâri de respectarea dreptului bunicii în comunicarea cu nepotul său și doar în cazul neglijării acestei hotărâri a autorității tutelare teritoriale de către tatăl Andrei Ciausov, Svetlana Greiner este în drept de a depune o cerere de chemare în judecată cu privire la înlăturarea impedimentelor de comunicare cu nepotul, după cum prevede art. 65 Codul familiei.

Distinct de cele menționate mai sus, având în susținere jurisprudența CEDO și anume cauza Rebai și alții contra Franței, Comisia Europeană a Drepturilor Omului, 25 februarie 1995, nr.26561/1995, unde Curtea a menționat că „... art. 6 § 1 al

Convenției, nu impune motivarea în detaliu a unei decizii prin care o instanță de recurs, întemeindu-se pe dispoziții legale specifice, respinge recursul declarat împotriva sentinței pronunțate de o instanță inferioară, ca fiind lipsit de șanse de succes”, consideră necesar de a respinge și alte argumente invocate în cererea de recurs în sensul celor descrise.

Sub aspectul celor relatate se atestă corectitudinea concluziei instanțelor de judecată ierarhic inferioare cu privire la respingerea acțiunii Svetlanei Greiner împotriva lui Andrei Ciausov cu privire la obligarea lui Andrei Ciausov să nu-i creeze impedimente în comunicarea cu nepotul XXXXX XXXXX.

Față de cele ce preced și având în vedere faptul că atât decizia instanței de apel, cât și hotărârea primei instanțe sunt întemeiate, iar temeiurile invocate de către recurentă sunt lipsite de suport legal, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge recursul și de a menține decizia instanței de apel și hotărârea primei instanțe.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. a) CPC, art. 445 alin. (3) Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție

decide:

Se respinge recursul declarat de Svetlana Greiner, reprezentată de avocatul Constantin Bria.

Se menține decizia din 28 ianuarie 2020 a Curții de Apel Chișinău și hotărârea din 21 iunie 2019 a Judecătoriei Chișinău sediul Centru, în cauza civilă la cererea de chemare în judecată a Svetlanei Greiner, reprezentată de avocatul Constantin Bria împotriva lui Andrei Ciausov cu privire la obligarea de a nu crea impedimente în comunicarea cu nepotul.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței,
judecătorul
Judecătoria

Tamara Chișca-Doneva

Nicolae Craiu

Mariana Pitic

Nina Vascan

Ala Cobăneanu